

U S T A W A

z dnia 2019 r.

o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych

Art. 1. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 473 i 2448 oraz z 2019 r. poz. 125 i 730) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 97:

a) uchyla się ust. 1a,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zakłady ubezpieczeń wykonujące działalność w zakresie ubezpieczeń, o których mowa w dziale I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, stają się członkami Funduszu w przypadku, o którym mowa w art. 98 ust. 2.”;

2) po art. 97 dodaje się art. 97a w brzmieniu:

„Art. 97a. 1. Zakład ubezpieczeń wykonujący działalność w zakresie ubezpieczeń, o których mowa w dziale I lub II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, może stać się uczestnikiem bazy danych, o której mowa w art. 102a ust. 1, z dniem zawarcia umowy, o której mowa w art. 102a ust. 7.

2. Zakład ubezpieczeń, o którym mowa w ust. 1, przestaje być uczestnikiem bazy danych, o której mowa w art. 102a ust. 1, z upływem okresu wypowiedzenia umowy, o której mowa w art. 102a ust. 7.”;

3) uchyla się art. 99–101;

4) w art. 102a:

a) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Zakład ubezpieczeń będący uczestnikiem bazy danych, o której mowa w ust. 1, przekazuje do Funduszu dane, o których mowa w ust. 1, drogą elektroniczną.

4. Fundusz udostępnia drogą elektroniczną zakładom ubezpieczeń, będącym uczestnikami bazy danych, o której mowa w ust. 1, informacje i dane w niej zgromadzone, na podstawie umowy, o której mowa w art. 102a ust. 7.”;

b) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Zasady uczestnictwa w bazie danych, o której mowa w ust. 1, sposób i tryb udostępniania danych z tej bazy, określa umowa pomiędzy Funduszem a uczestnikiem bazy danych, zawierająca szczegółowe zasady dotyczące bezpieczeństwa wymiany danych, zasad ich przetwarzania oraz usług świadczonych przez Fundusz na rzecz uczestników bazy danych.”;

5) w art. 117:

a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „i art. 99”,

b) w ust. 2 pkt 3a otrzymuje brzmienie:

„3a) wpłat zakładów ubezpieczeń będących uczestnikami bazy danych, o której mowa w art. 102a ust.1, wykonujących działalność w zakresie ubezpieczeń, o których mowa w dziale I lub II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, z wyjątkiem ubezpieczeń, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2;”;

c) w ust. 2 uchyla się pkt 9,

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Funduszu i organu nadzoru określa, w drodze rozporządzenia, wysokość procentu składki, o której mowa w ust. 3, oraz terminy uiszczania tej składki, uwzględniając zagwarantowanie płynności finansowej Funduszu.”;

e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Zakłady ubezpieczeń, z zastrzeżeniem ust. 3, posiadające zezwolenie na wykonywanie działalności w zakresie ubezpieczeń, o których mowa w dziale I lub II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, które są uczestnikami bazy danych, o której mowa w art. 102a ust. 1, są obowiązane wnieść składkę na rzecz Funduszu.”;

6) w art. 119 po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Fundusz w rocznym sprawozdaniu z działalności, o którym mowa w ust. 1, przedstawia wyodrębnioną informację dotyczącą funkcjonowania i działalności Funduszu Pomocowego, o którym mowa w art. 119b ust. 1.”;

7) po art. 119a dodaje się art. 119b–119f w brzmieniu:

„Art. 119b. 1. Fundusz Pomocowy stanowi wyodrębniony rachunek w Funduszu i tworzony jest w celu udzielania zakładom ubezpieczeń zwrotnej pomocy finansowej, o której mowa w art. 119c ust. 1.

2. Fundusz zapewnia obsługę Funduszu Pomocowego.

Art. 119c. 1. Z Funduszu Pomocowego może być udzielana zwrotna pomoc finansowa:

- 1) zakładowi ubezpieczeń przejmującemu portfel ubezpieczeń;
- 2) zakładowi ubezpieczeń, jeżeli istnieje niebezpieczeństwo wystąpienia niezgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności lub niebezpieczeństwo wystąpienia niezgodności z minimalnym wymogiem kapitałowym;
- 3) zakładowi ubezpieczeń uznanemu za małe towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych, zgodnie z art. 109 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, jeżeli obniżenie poziomu nadwyżki aktywów dla celów wypłacalności nad zobowiązaniami dla celów wypłacalności może doprowadzić do sytuacji, w której zakład ubezpieczeń nie będzie w stanie wypłacać uprawnionym z umów ubezpieczenia należnych odszkodowań i świadczeń.

2. Udzielenie zwrotnej pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1, wymaga uzyskania przez Fundusz pozytywnej opinii organu nadzoru.

3. Zwrotna pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1 pkt 1, ma charakter pożyczki zwrotnej, która może być przeznaczona przez zakład ubezpieczeń wyłącznie na zaspokojenie roszczeń uprawnionych z umów przejmowanego portfela ubezpieczeń.

4. Zwrotna pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, ma charakter pożyczki zwrotnej, która może być przeznaczona przez zakład ubezpieczeń wyłącznie na zaspokojenie roszczeń uprawnionych z umów znajdujących się w portfelu ubezpieczeń tego zakładu ubezpieczeń.

5. Udzielanie zwrotnej pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, następuje na wniosek zakładu ubezpieczeń skierowany do Funduszu. Wniosek powinien zawierać:

- 1) sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń przejmującego portfel ubezpieczeń za ostatni rok obrotowy wraz ze sprawozdaniem z badania;

- 2) sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń przekazującego portfel ubezpieczeń za ostatni rok obrotowy wraz ze sprawozdaniem z badania;
- 3) kwartalne dane i informacje za ostatni kwartał poprzedzający datę złożenia wniosku dla celów nadzoru, przekazane do organu nadzoru przez zakład ubezpieczeń przejmujący portfel ubezpieczeń;
- 4) kwartalne dane i informacje za ostatni kwartał poprzedzający datę złożenia wniosku dla celów nadzoru, przekazane do organu nadzoru przez zakład ubezpieczeń przekazujący portfel ubezpieczeń.

6. Udzielanie zwrotnej pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lub 3, następuje na wniosek zakładu ubezpieczeń skierowany do Funduszu. Wniosek powinien zawierać:

- 1) sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń za ostatni rok obrotowy wraz ze sprawozdaniem z badania;
- 2) kwartalne dane i informacje dla celów nadzoru za ostatni kwartał poprzedzający datę złożenia wniosku, przekazane do organu nadzoru przez zakład ubezpieczeń.

7. Zwrotna pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, jest udzielana przez Fundusz na warunkach korzystniejszych od ogólnie stosowanych na rynku finansowym, z zachowaniem co najmniej poziomu średniej rentowności wszystkich środków zarządzanych przez Fundusz za ostatni rok obrotowy, wykazanej w sprawozdaniu finansowym Funduszu za ten rok.

8. Warunki udzielanej zwrotnej pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1, w szczególności termin oraz wysokość rat i odsetek, określa umowa zawierana pomiędzy Funduszem a zakładem ubezpieczeń, któremu udzielana jest ta pomoc finansowa.

Art. 119d. 1. Środki Funduszu Pomocowego przeznacza się na udzielanie zwrotnej pomocy finansowej, o której mowa w art. 119c ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 8.

2. Środki Funduszu Pomocowego są gromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym Funduszu.

3. Środki Funduszu Pomocowego pochodzą:

- 1) z wpłat zakładów ubezpieczeń, o których mowa w art. 119f;
- 2) z odsetek od środków pieniężnych gromadzonych na rachunku bankowym, o którym mowa w ust. 2;
- 3) z przychodów z lokat środków Funduszu Pomocowego;

- 4) z przychodów z oprocentowania zwrotnej pomocy finansowej, o której mowa w art. 119c ust. 1;
- 5) ze zwrotu pomocy finansowej, o której mowa w art. 119c ust. 1;
- 6) ze zwrotnego finansowania, o którym mowa w ust. 5;
- 7) z innych wpływów.

4. Lokaty środków Funduszu Pomocowego są dokonywane z zachowaniem jak najwyższego stopnia bezpieczeństwa i rentowności środków Funduszu Pomocowego, przy jednoczesnym zachowaniu ich płynności.

5. W przypadku niedoboru środków Funduszu Pomocowego niezbędnych do udzielania zwrotnej pomocy finansowej, o której mowa w art. 119c ust. 1, Fundusz może udzielić Funduszowi Pomocowemu zwrotnego finansowania, na warunkach odpowiadających co najmniej poziomowi średniej rentowności wszystkich środków zarządzanych przez Fundusz za ostatni rok obrotowy, wykazanej w sprawozdaniu finansowym Funduszu za ten rok, przy uwzględnieniu bezpieczeństwa i płynności środków Funduszu.

6. Wartość zwrotnego finansowania, o którym mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 20% wartości lokat funduszu statutowego Funduszu, ustalonej na dzień udzielenia zwrotnego finansowania.

7. Zwrotne finansowanie, o którym mowa w ust. 5, może być udzielone na okres nie dłuższy niż 24 miesiące.

8. Spłata zwrotnego finansowania, o którym mowa w ust. 5, oraz koszty związane z prowadzeniem Funduszu Pomocowego i z obsługą jego rachunku pokrywane są wyłącznie ze środków Funduszu Pomocowego.

Art. 119e. 1. Fundusz sprawuje kontrolę nad prawidłowością wykorzystania przez zakład ubezpieczeń udzielonej zwrotnej pomocy finansowej, o której mowa w art. 119c ust. 1.

2. Fundusz sprawuje kontrolę, o której mowa w ust. 1, w zakresie terminowości i prawidłowości dokonywania rozliczeń udzielonej zwrotnej pomocy finansowej.

3. Fundusz udziela organowi nadzoru niezbędnych informacji związanych z udzieloną zwrotną pomocą finansową.

4. Fundusz może nabywać wierzytelności zakładu ubezpieczeń korzystającego ze zwrotnej pomocy finansowej, o której mowa w art. 119c ust. 1, do wysokości udzielonej pomocy. Fundusz może zbywać nabyte wierzytelności.

Art. 119f. 1. Zakłady ubezpieczeń wykonujące działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami prawa polskiego w zakresie ubezpieczeń, o których mowa w dziale I lub II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, są obowiązane wnieść składkę na rzecz Funduszu Pomocowego.

2. Wysokość składki, o której mowa w ust. 1, wnoszonej przez krajowe zakłady ubezpieczeń na rzecz Funduszu Pomocowego, ustalana jest na podstawie składki przypisanej brutto z działalności ubezpieczeniowej bezpośredniej w ostatnim roku kalendarzowym, z wyłączeniem wpłat na rachunki Pracowniczych Planów Kapitałowych prowadzone przez zakłady ubezpieczeń.

3. Wysokość składki, o której mowa w ust. 1, wnoszonej przez zagraniczne zakłady ubezpieczeń na rzecz Funduszu Pomocowego, ustalana jest na podstawie składki przypisanej brutto z umów ubezpieczenia zawartych w ramach wykonywania działalności ubezpieczeniowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ostatnim roku kalendarzowym, z wyłączeniem wpłat na rachunki Pracowniczych Planów Kapitałowych prowadzone przez zagraniczne zakłady ubezpieczeń.

4. Jeżeli zakład ubezpieczeń w ostatnim roku kalendarzowym nie wykonywał działalności, o której mowa w ust. 1, lub uzyskał składkę przypisaną brutto poniżej 500 000 złotych, obowiązany jest wnieść składkę minimalną.

5. Zakłady ubezpieczeń, o których mowa w ust. 1, składają do Funduszu deklaracje zawierające wyliczenie wysokości składki, o której mowa w ust. 1.

6. Deklaracje, o których mowa w ust. 5, składane są za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

7. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii organu nadzoru, określa, w drodze rozporządzenia, wysokość składki, o której mowa w ust. 1, wysokość składki minimalnej, o której mowa w ust. 4, a także terminy ich uiszczania oraz termin złożenia deklaracji, o której mowa w ust. 5, uwzględniając zagwarantowanie możliwości udzielania zakładom ubezpieczeń zwrotnej pomocy finansowej, o której mowa w art. 119c ust. 1.”

Art. 2. Zakłady ubezpieczeń, które do dnia wejścia w życie ustawy złożyły deklarację członkowską na podstawie art. 97 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 1, z dniem wejścia w życie ustawy stają się uczestnikami bazy danych, o której mowa w art. 102a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 3. Środki przeznaczone na udzielanie zwrotnej pomocy finansowej, o której mowa w art. 99 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, z dniem wejścia w życie ustawy stają się środkami Funduszu Pomocowego, o którym mowa w art. 119b ust.1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 4. Członkowie Funduszu, którzy wykonują działalność ubezpieczeniową, o której mowa w art. 4 ust 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, i dokonali na dzień 31 grudnia 2010 r. wpłat środków w celu udzielania zwrotnej pomocy finansowej, o której mowa w art. 99 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym uiszczają składkę, o której mowa w art. 119f ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, od dnia 1 stycznia 2021 r.

Art. 5. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 117 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 117 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 7 w zakresie art. 119f, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Aleksandra Ostapiuk
Dyrektor
Departamentu Prawnego w Ministerstwie Finansów

/- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/